

Λίγα λόγια για το κείμενο:

Πρόκειται για απόσπασμα από το μυθιστόρημα* Ε.Π. («Ενωμένες Πάντα»), το οποίο είναι αυτοβιογραφικό έργο και αναφέρεται στη σχέση της Σαρή με την επίσης γνωστή συγγραφέα Άλκη Ζέη. Η πλοκή του μυθιστορήματος εκτυλίσσεται λίγο πριν το Β' παγκόσμιο πόλεμο σε ένα σχολείο θηλέων, όπου φοιτούν έφηβες κοπέλες γεμάτες ζωντάνια. Παίζουν, γελάνε, κάνουν σκανταλιές, γνωρίζουν ανθρώπους, συνάπτουν στενές σχέσεις, πραγματικές φιλίες οι οποίες δοκιμάζονται καθημερινά. Μέσα σε αυτό το σχολείο φοιτούν εσώκλειστες μαθήτρες, αλλά και κορίτσια που πηγαινοέρχονται από τα σπίτια τους. Υπάρχουν καλοί, αστείοι και αγαπημένοι καθηγητές, αλλά και αυστηροί, παράλογοι και οπισθοδρομικοί, όπως είναι και η Διευθύντρια της σχολής...

Είδος αποσπάσματος:

1. **Πεζό:** είδος γραπτού λόγου που: α) συγγενεύει με την καθημερινή φυσική ομιλία
β) από άποψη περιεχομένου, επιδιώκει μια κανονική έκφραση σκέψεων
γ) δεν έχει μέτρο (όπως τα ποιητικά έργα).
2. **Εφηβικό:** συμβάλει: α) στην κοινωνικοποίηση των νεαρών αναγνωστών
β) στην αυτοσυνειδησία τους
γ) στην απόκτηση ταυτότητας
δ) στην ενίσχυση της ικανότητας του εφήβου να ελέγχει τον εαυτό του και το περιβάλλον του
ε) στο να βλέπει, να κρίνει, να εκτιμά τις απόψεις των άλλων εφήβων
3. **Αυτοβιογραφικό** περιγράφει γεγονότα που έχει ζήσει η συγγραφέας

Θεματικά κέντρα:

1. Η επιστροφή στο σχολείο μετά τις διακοπές
2. Σκιαγράφηση των χαρακτήρων των ηρώων
3. Φιλία
4. Παιδαγωγικές σχέσεις και αντιλήψεις

Περιεχόμενο:

- το απόσπασμα είναι κοινωνικό και δείχνει τις σχέσεις των κοριτσιών μεταξύ τους και με τους καθηγητές τους (Διευθύντρια, Δασκάλα)

Τόπος: Αθήνα, σχολείο Θηλέων.

Χρόνος: απροσδιόριστος, αλλά μπορούμε να εντάξουμε το απόσπασμα σε ένα γενικότερο χρονικό πλαίσιο, δηλαδή την δεκαετία του 40, όταν η συγγραφέας

πήγαινε σχολείο. Πιο συγκεκριμένα το μυθιστόρημα τοποθετείται χρονικά το 1936-1937 (4 Αυγούστου 1936, δικτατορία του Μεταξά).

Αφηγηματικοί τρόποι:

1. **Διάλογος** κυριαρχεί στο απόσπασμα και δίνει ζωντάνια, ποικιλία, παραστατικότητα, θεατρικότητα. Ο διάλογος επιτρέπει επίσης να φανούν οι διαφορές στην κοινωνική θέση και στις αντιλήψεις των κοριτσιών καθώς και η παιδαγωγική μέθοδος της καθηγήτριας.
2. **Η Αφήγηση** καταλαμβάνει μικρό μέρος του αποσπάσματος.
3. **Περιγραφή** που είναι σύντομη.

Ο Αφηγητής είναι αμέτοχος στην ιστορία (ετεροδιηγητικός), παντογνώστης (γνωρίζει γεγονότα, τις σκέψεις και τα βαθύτερα συναισθήματα των προσώπων). Η αφήγηση γίνεται σε γ' πρόσωπο, από έναν μη δραματοποιημένο αφηγητή που φαίνεται ότι δεν συμμετέχει στην ιστορία (εκτός από το σημείο, όπου φαίνεται να παρεμβαίνει η Ζωρζ Σαρρή "Αντίο Ποζελάκι").

Ενότητες:

1η Ενότητα: §1-8 <<Η τάξη γιορτάζει...στο σχολείο πανηγύρι>>: Η επιστροφή στο σχολείο, η χαρά για το ξανασμίξιμο και οι καλοκαιρινές εντυπώσεις.

2η Ενότητα: §9-11 <<Όταν μπήκε στην τάξη ...είχε διαλέξει Το θέμα!>>: Το σχολικό πρόγραμμα ξεκινά και δίνεται το θέμα της πρώτης έκθεσης.

3η Ενότητα: §12-13 <<Πριν ακόμη χτυπήσει...που φτερούγιζαν γύρω τους>>: Η Ζωρζ σκέφτεται πώς θα περιγράψει όλα όσα έζησε το καλοκαίρι.

Γλώσσα:

- είναι απλή δημοτική, καθημερινή
- χρήση ελάχιστης καθαρεύουσας

ο λόγος είναι απλός και εκφραστικός

Ύφος:

- απλό, φιλικό, παιδικό, ζωντανό και φυσικό και αποδίδει με επιτυχία το στιλ ομιλίας των νεαρών κοριτσιών, χιουμοριστικό και το τέλος λυρικό.

Εντοπισμός και περιγραφή των προσώπων του αποσπάσματος:

Οι μαθήτριες της τάξης: ανήκουν στην εύπορη κοινωνική τάξη (όλες πήγαν διακοπές το καλοκαίρι, κάποιες σε ακριβά ξενοδοχεία, φοιτούν εσωτερικές σε ιδιωτικό σχολείο). Όλες φαίνεται να είναι δεμένες και είναι σαν μία παρέα, παρόλο που διαφέρουν οι συνθήκες της ζωής της καθεμιάς. Είναι αυθόρμητες,

γεμάτες ενθουσιασμό, εκδηλώνουν τις φιλικές τους διαθέσεις μέσα στην εορταστική ατμόσφαιρα της επιστροφής στο σχολείο, υποδέχονται φιλικά τη νέα συμμαθήτριά τους. Οι σχέσεις μεταξύ τους είναι στενές και κυριαρχούν η χαρά, το κέφι, η συγκίνηση, η ανεμελιά, η νοσταλγία και η αισιοδοξία. Τη χαρούμενη αυτή διάθεση την εκδηλώνουν με: αγκαλιές, φιλία, γέλια, φωνές, χειροκροτήματα, ανταλλαγή καλοκαιρινών αναμνήσεων, εμπειριών, μυστικών. Νιώθουν όμως και στενοχώρια για τις συμμαθήτριες που δε θα είναι φέτος μαζί τους στο σχολείο. Τα κορίτσια είναι δεμένα μεταξύ τους αν και δεν λείπουν κάποιες ανταγωνιστικές ή τυπικές και αδιάφορες σχέσεις που ίσως κρύβουν κάποια αντιπάθεια.

Δείχνουν τον απαιτούμενο σεβασμό στην διευθύντριά τους την Κυρία Ερασμία αλλά τα αισθήματά τους προς αυτήν είναι άχρωμα και άτονα. Υποδέχονται όμως με ενθουσιασμό την αγαπημένη καθηγήτριά τους. Μεταξύ της τελευταίας και των μαθητριών έχει αναπτυχθεί μία ιδιαίτερη οικειότητα και αγάπη.

Κοινωνικά θέματα που αφορούν το θεσμό της οικογένειας:

- διαλυμένες οικογένειες (Αθηνούλα)
 - φτωχές, πολύτεκνες οικογένειες που συχνά αναγκάζονται να δώσουν τα παιδιά τους για υιοθεσία (Μίνα)
 - κάποια παιδιά εγκαταλείπουν το σχολείο για να εργαστούν (Ποζέλι)
- => η φοίτηση στο Γυμνάσιο δεν ήταν τότε υποχρεωτική

Ηθογραφία:

Η Ζωρζ Σαρή: Είναι το βασικό πρόσωπο του μυθιστορήματος. Παρουσιάζεται αυθόρμητη, ξέγνοιαστη, ομιλητική και διαθέτει ζωντανή φαντασία, ενώ συγκινείται όταν αποχαιρετά με το δικό της τρόπο την Ποζελί. Θέλει να γράψει την καλύτερη έκθεση, όταν η καθηγήτριά τους τούς αναθέτει να γράψουν την πρώτη έκθεση. Αισθάνεται ακόμα τύψεις για την αντιγραφή που έκανε την προηγούμενη χρονιά. Παρουσιάζεται ρομαντική, αγαπά τη θάλασσα, είναι τίμια και ειλικρινής.

Άλλες μαθήτριες:

Δίλη: είναι υπεροπτική, εγωίστρια και ψυχρή.

Κική: φαντασμένη και επιδειξιμανής.

Αλμπα: εσωστρεφής, λιγομίλητη, ντροπαλή.

Η καθηγήτρια: Η δεσποινίς Κλάρα εμφανίζεται προσιτή, απλή, φιλική και αγαπητή στις μαθήτριες. Μιλάει με οικειότητα στα κορίτσια γι' αυτό είναι αξιαγάπητη. Αυτή η διαπροσωπική σχέση με τις μαθήτρίες της είναι προχωρημένη για εκείνη την εποχή της αυστηρότητας. Είναι αφοσιωμένη στη δουλειά της και υπεύθυνη. Είναι ευγενική καθώς καλωσορίζει τη νέα μαθήτριά.

Η κυρία Ερασμία Δελαπόρτα (η διευθύντρια): Φαίνεται τυπική, απρόσωπη, με αυστηρή συμπεριφορά. Δείχνει ψυχρή, και είναι απόμακρη (για να προκαλεί σεβασμό αλλά και φόβο). Είναι λακωνική καθώς περιορίζεται σε σύντομες ανακοινώσεις.

